

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja

Druk nr 3901
Warszawa, 17 lipca 2015 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

**- o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu
narkomanii oraz ustawy o Państwowej
Inspekcji Sanitarnej.**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Marka Niedbałę.

(-) Romuald Ajchler; (-) Leszek Aleksandrak; (-) Maciej Banaszak;
(-) Anna Bańkowska; (-) Jan Cedzyński; (-) Piotr Chmielowski; (-) Jacek Czerniak; (-) Wincenty Elsner; (-) Artur Górczyński; (-) Tadeusz Iwiński;
(-) Dariusz Joński; (-) Tomasz Kamiński; (-) Adam Kępiński; (-) Witold Klepacz; (-) Krzysztof Kłosowski; (-) Marek Niedbała; (-) Cezary Olejniczak;
(-) Stanisława Prządka; (-) Marek Stolarski; (-) Tadeusz Tomaszewski;
(-) Bogusław Wontor; (-) Zbyszek Zaborowski.

Ustawa
z dnia 2015 r.

**o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz
ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej**

Art. 1. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124, z 2015 r. poz. 28 i poz. 875) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zabrania się reklamy i promocji substancji psychotropowych lub środków odurzających lub nowych substancji psychoaktywnych lub środków zastępczych”;

2) uchyla się art. 44c;

3) uchyla się art. 52a;

4) art. 53 otrzymuje brzmienie:

„Art. 53. 1. Kto, wbrew przepisom ustawy, wytwarza, przetwarza albo przerabia środki odurzające lub substancje psychotropowe lub nowe substancje psychoaktywne lub środki zastępcze albo przetwarza słomę makową, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

2. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych, środków zastępczych albo słomy makowej lub czyn ten został popełniony w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, sprawca podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.”;

5) art. 54 otrzymuje brzmienie:

„Art. 54. 1. Kto wyrabia, posiada, przechowuje, zbywa lub nabywa przyrządy, jeżeli z okoliczności wynika, że służą one lub są przeznaczone do niedozwolonego wytwarzania, przetwarzania lub przerobu środków odurzających lub substancji psychotropowych lub nowych substancji

psychoaktywnych lub środków zastępczych podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

2. Tej samej karze podlega, kto:

- 1) przystosowuje do niedozwolonego wytwarzania, przetwarzania, przerobu lub konsumpcji środków odurzających lub substancji psychotropowych lub nowych substancji psychoaktywnych lub środków zastępczych naczynia i przyrządy, choćby były wytworzone w innym celu, albo
- 2) wchodzi w porozumienie z inną osobą w celu popełnienia przestępstwa określonego w art. 53 ust. 2.”;

6) art. 55 otrzymuje brzmienie:

„Art. 55. 1. Kto, wbrew przepisom ustawy, dokonuje przywozu, wywozu, przewozu, wewnątrzwspólnotowego nabycia lub wewnątrzwspólnotowej dostawy środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych, środków zastępczych lub słomy makowej, podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności do lat 5.

2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

3. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych, środków zastępczych lub słomy makowej albo czyn ten został popełniony w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, sprawca podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.”;

7) art. 56 otrzymuje brzmienie:

„Art .56. 1. Kto, wbrew przepisom art. 33-35, art. 37, art. 40 i art. 44b wprowadza do obrotu środki odurzające, substancje psychotropowe, nowe substancje psychoaktywne, środki zastępcze, lub słomę makową albo uczestniczy w takim obrocie, podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

3. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych, środków zastępczych lub słomy makowej, sprawca podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.”;

8) art. 58 otrzymuje brzmienie:

„Art. 58. 1. Kto, wbrew przepisom ustawy, udziela innej osobie środka odurzającego lub substancji psychotropowej, nowej substancji psychoaktywnej, środka zastępczego, ułatwia albo umożliwia ich użycie albo nakłania do użycia takiego środka lub substancji, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

2. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1, udziela środka odurzającego lub substancji psychotropowej, nowej substancji psychoaktywnej, środka zastępczego małoletniemu lub nakłania go do użycia takiego środka lub substancji albo udziela ich w znacznych ilościach innej osobie, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.”;

9) art. 59 otrzymuje brzmienie:

„Art. 59. 1. Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, udziela innej osobie środka odurzającego lub substancji psychotropowej lub nowej substancji psychoaktywnej lub środka zastępczego lub ułatwia użycie albo nakłania do użycia takiego środka lub substancji, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

2. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1, udziela środka odurzającego lub substancji psychotropowej lub nowej substancji psychoaktywnej lub środka zastępczego małoletniemu, ułatwia użycie albo nakłania go do użycia takiego środka lub substancji, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”;

10) art. 62 otrzymuje brzmienie:

„Art.62. 1. Kto, wbrew przepisom ustawy, posiada środki odurzające lub substancje psychotropowe, lub nowe substancje psychoaktywne lub środki zastępcze podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

2. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających lub substancji psychotropowych lub nowych substancji psychoaktywnych lub środków zastępczych sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.”;

11) art. 62a otrzymuje brzmienie:

„Art. 62a. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w art. 62 ust. 1 lub 3, są środki odurzające lub substancje psychotropowe, lub nowe substancje psychoaktywne lub środki zastępcze w ilości nieznaczej, przeznaczone na własny użytek sprawcy, postępowanie można umorzyć również przed wydaniem postanowienia o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia, jeżeli orzeczenie wobec sprawcy kary byłoby niecelowe ze względu na okoliczności popełnienia czynu, a także stopień jego społecznej szkodliwości.”;

12) art. 64 otrzymuje brzmienie:

„Art. 64. 1. Kto zabiera, w celu przywłaszczenia, środki odurzające, substancje psychotropowe, nowe substancje psychoaktywne, środki zastępcze, mleczek makowy lub słomę makową, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

2. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych, środków zastępczych, mlecza makowego lub słomy makowej, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

3. Tej samej karze podlega, kto kradnie z włamaniem środki odurzające, substancje psychotropowe, nowe substancje psychoaktywne, środki zastępcze, mleczek makowy lub słomę makową.

4. W wypadku mniejszej wagi, sprawca

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do roku.”;

Art. 2. W ustawie z dnia 14 marca 1985 o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2011r. Nr 212 poz.1263 z późn. zm.) w art. 4 w ust. 1 uchyla się pkt 9a.

Art. 3. Postępowania wszczęte na podstawie art. 44c oraz art. 52a ustawy, o której mowa w art.1 i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, toczą się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Wyjaśnienie potrzeby i celu wydania ustawy. Przedstawienie rzeczywistego stanu w normowanej dziedzinie. Wykazanie różnicy pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym. Przedstawienie przewidywanych skutków społecznych, gospodarczych, finansowych i prawnych.

Analiza dotychczasowych przepisów mających na celu przeciwdziałanie zjawisku „dopalaczy” na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1263, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124, z późn. zm.), wskazała na konieczność systemowych zmian niektórych regulacji prawnych w celu skuteczniejszego zabezpieczenia obywateli przed niebezpiecznymi dla nich substancjami.

Konieczność zmiany ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wynika z praktyki i doświadczenia organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie walki ze środkami zastępczymi. Ogromne zaangażowanie w oparciu o dostępne organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej administracyjne narzędzia prawne, liczne postępowania kończące się decyzjami o nałożeniu kar, nie powstrzymały w znaczący sposób wskazanego zagrożenia oraz zamierzonego efektu.

Pierwotne założenie ustawodawcy co do oceny zagrożenia wprowadzanych do obrotu środków zastępczych, okazało się w praktyce zdecydowanie groźniejsze dla życia i zdrowia ludzi, groźniejsze niż działanie niektórych narkotyków. Powyższe wskazuje na konieczność takiego uregulowania kontroli wprowadzanych do obrotu produktów, w tym środków zastępczych, nowych produktów psychoaktywnych, które to uregulowania będą adekwatne do istniejącego zagrożenia analogicznego jakie podejmowane jest w stosunku do walki z narkotykami

Wyposażenie organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w administracyjne narzędzia walki jest zdecydowanie nieproporcjonalne w stosunku do realnego zagrożenia zdrowia i życia ludzi, jakie niesie ze sobą obrót środkami zastępczymi.

Konieczne jest zatem, aby działania związane z walką z dopalaczami i nowymi substancjami psychoaktywnymi mogły być podejmowane szybko i zdecydowanie, co pozwoliłoby na skuteczniejszą walkę z podmiotami wprowadzającymi powyższe produkty do obrotu.

Ustawodawca nie przewidział tak groźnych dla ludzi skutków związanych ze środkami zastępczymi.

Dynamika zmian od 2010 roku wskazuje na konieczność systemowych zmian.

Jak wskazuje praktyka dopisywanie w ustawie nowych produktów jako zabronionych okazuje się tylko czasowym i krótkotrwałym rozwiązaniem. Na rynek, bowiem trafiają nowe „ulepszone” produkty z coraz groźniejszymi dla ludzi skutkami ich zażywania. Taki mechanizm dalszego działania może w przyszłości wymknąć się zupełnie spod kontroli organów. Wobec powyższego systemowa zmiana polegająca na stosowaniu wobec „dopalaczy” analogicznych regulacji prawnych, jak w przypadku środków odurzających i substancji psychotropowych jest całkowicie uzasadniona. Argument „że „dopalacze” jako substancje o nieznanym składzie chemicznym nie spełniają wystarczającej określoności przepisów, które są konieczne w przypadku regulacji wprowadzających sankcje karne są nieprzekonujące.

Należy zauważyć, że istotą działania narkotyków jest ich oddziaływanie na ośrodkowy układ nerwowy, a zatem definicja środka zastępczego, który jest używany "zamiast" lub "w takich samych celach" jak narkotyk, wskazuje na analogiczne zagrożenie podobnie jak nowa substancja psychoaktywna.

Zmiana ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw obowiązująca od 1 lipca 2015r. wbrew założeniu ustawodawcy zdecydowanie zwiększyła zagrożenie zdrowia i życia ludzi. Wprowadzone zostały na rynek produkty o nieznanym składzie, natomiast w skutkach zdecydowanie groźniejszych dla zdrowia i życia ludzi. Działalność taka nadal nie ścigana przez prawo karne nie może być chroniona przez państwo.

Wobec powyższego proponuje się zmiany art. 53, art. 54, art. 55, art. 56, art. 58, art. 59, art. 62, art. 62a, art. 64 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, które to zmiany poprzez rozszerzenie przedmiotu regulacji o nowe substancje psychoaktywne i środki zastępcze, mają na celu podejmowanie działań w sprawie „dopalaczy” w oparciu o przepisy karne analogicznie jak w stosunku do narkotyków.

Wobec powyższych regulacji uzasadnione jest uchylenie art. 44c ustawy.

Uzasadnieniem uchylenia art. 52a ustawy jest całkowita nieskuteczność nakładanych kar w oparciu o ten przepis.

2. Wskazanie źródeł finansowania, jeżeli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Wprowadzenie ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw nie spowoduje dodatkowych skutków dla budżetu państwa (vide: uzasadnienie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw, druk nr 3107).

3. Przedstawienie projektów podstawowych aktów wykonawczych.

Projekt ustawy nie przewiduje wydania aktów wykonawczych.

4. Oświadczenie o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej.

Wnioskodawcy oświadczają, że projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

5. Wyniki przeprowadzonych w stosunku do projektu konsultacji.

W stosunku do projektu ustawy wnioskodawcy nie przeprowadzili konsultacji.

Warszawa, 30 lipca 2015 r.

BAS-WAPEiM-1622/15

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Marek Niedbała)**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje nowelizację ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124, ze zm.; dalej: ustawa) oraz ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1263 ze zm.).

Celem przedłożonego projektu ustawy jest dokonanie systemowych zmian związanych z zakazem używania nowych substancji psychoaktywnych lub środków zastępczych, polegających na rozszerzeniu zakresu przepisów karnych w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii tak, by objąć nimi również te substancje. W związku z tym proponuje się uzupełnienie art. 53, 54, 55, 56, 58, 59, 62a oraz 64 ustawy o stosowne sformułowanie, że czyny zakazane, określone w tych przepisach, dotyczą nie tylko środków odurzających lub substancji psychotropowych, ale również nowych substancji psychoaktywnych lub środków zastępczych. Uchyła się jednocześnie art. 52a ustawy, przewidujący nakładanie kar pieniężnych.

Dodatkowo, przewidziano rozszerzenie zakazu reklamy i promocji substancji psychotropowych lub środków odurzających również na te nowe substancje psychoaktywne lub środki zastępcze.

Zmiana przewidziana w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, polegająca na uchyleniu art. 4 ust. 1 pkt 9a, zakłada usunięcie z jej zadań kontroli przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Związane z tym jest również proponowane uchylenie art. 44c w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie miesiąca od dnia jej ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Kwestia penalizacji przestępstw związanych z obrotem narkotykami w państwach członkowskich UE jest przedmiotem decyzji ramowej Rady 2004/757/WSiSW z dnia 25 października 2004 r. ustanawiającej minimalne przepisy określające znamiona przestępstw i kar w dziedzinie nielegalnego handlu narkotykami (dalej jako: decyzja ramowa)¹. Narkotykami w rozumieniu tej decyzji są wszelkie substancje, o których mowa w konwencjach Narodów Zjednoczonych: Jednolitej konwencji o środkach odurzających z 1961 r. (zmienionej protokołem z 1972 r.) oraz Konwencji wiedeńskiej o substancjach psychoaktywnych z 1971 r. W świetle tych aktów, nowe substancje psychoaktywne lub środki zastępcze nie są uznawane za narkotyki i tym samym nie są objęte jej zakresem.

Kwestia wymiany informacji, oceny ryzyka i kontroli nowych substancji psychoaktywnych jest przedmiotem decyzji Rady 2005/387/WSiSW z 10 maja 2005 r. (dalej jako: decyzja o wymianie informacji).² Decyzja ta ma zastosowanie do substancji niewymienionych w żadnych z wykazów załączonych do ww. aktów prawa międzynarodowego. Zobowiązuje ona państwa do dokonywania wymiany informacji oraz obejmowania kontrolą środków, w stosunku do których Rada podjęła decyzję o konieczności podjęcia takich działań.

Wreszcie, w odniesieniu do zakazu reklamy należy wziąć pod uwagę brzmienie art. 34-35 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE), które wskazują że ograniczenia ilościowe w przywozie i wywozie towarów i wszelkie środki o skutku równoważnym są zakazane między państwami członkowskimi UE. Jednak zgodnie z art. 36 TfUE, postanowienia te nie stanowią przeszkody w stosowaniu zakazów lub ograniczeń przywozowych, wywozowych lub tranzytowych, uzasadnionych m.in. względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego czy ochrony zdrowia i życia ludzi. Zakaz reklamy może mieć też związek ze swobodą przedsiębiorczości, uregulowaną w art. 49 i n. TfUE oraz swobodą świadczenia usług, uregulowaną w art. 56 i n. TfUE. W obu przypadkach, na mocy art. 52 oraz art. 62 TfUE dopuszczalne jest ograniczenie swobód, przewidujące szczególne traktowanie cudzoziemców, uzasadnione względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego.

¹ Dz. Urz. UE L 335 z 11.11.2004, s. 8.

² Dz. Urz. UE L 127, 20.5.2005, s. 32 ze sprostowaniem.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Pojęcie „nowych substancji psychoaktywnych” oraz „środków zastępczych” uregulowano w art. 4 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, na mocy nowelizacji z 27 kwietnia 2015 r.³ Zgodnie z art. 4 pkt 11a ustawy nowa substancja psychoaktywna to substancja pochodzenia naturalnego lub syntetycznego w każdym stanie fizycznym, o działaniu na ośrodkowy układ nerwowy, określona w przepisach wydanych na podstawie art. 44b ust. 2. Z kolei środek zastępczy (art. 4 pkt 27 ustawy) to produkt zawierający co najmniej jedną nową substancję psychoaktywną lub inną substancję o podobnym działaniu na ośrodkowy układ nerwowy, który może być użyty zamiast środka odurzającego lub substancji psychotropowej lub w takich samych celach jak środek odurzający lub substancja psychotropowa, których wytwarzanie i wprowadzanie do obrotu nie jest regulowane na podstawie przepisów odrębnych; do środków zastępczych nie stosuje się przepisów o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

W świetle przepisów decyzji ramowej, omawiane substancje nie są narkotykami w jej rozumieniu, a zatem to państwa członkowskie decydują o zasadności kryminalizacji zachowań z nimi związanych.

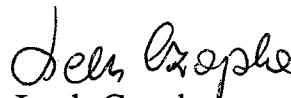
Projekt ustawy nie narusza również postanowień decyzji o wymianie informacji, gdyż kwestie te uregulowane są odrębnie.

Wreszcie, ograniczenie reklamy wprowadzone na mocy projektu jest dopuszczalne w świetle prawa UE, ponieważ ma charakter niedyskryminacyjny, a ponadto jest zgodne z przesłankami określonymi w przepisach TfUE. W trakcie prac nad projektem nowelizacji z 27 kwietnia 2015 r. wskazywano na szkodliwość nowych substancji psychoaktywnych oraz środków zastępczych dla zdrowia i życia ludzi oraz dla porządku i bezpieczeństwa publicznego⁴.

4. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie narusza prawa Unii Europejskiej.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

³ Dz. U. z 2015 r., poz. 875.

⁴ Zob. uzasadnienie do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, druk nr 3107.

Warszawa, 30 lipca 2015 r.

BAS-WAPEiM-1623/15

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Marek Niedbała) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projekt przewiduje nowelizację ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124, ze zm.; dalej: ustawa) oraz ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1263 ze zm.).

Celem przedłożonego projektu ustawy jest dokonanie systemowych zmian związanych z zakazem używania nowych substancji psychoaktywnych lub środków zastępczych, polegających na rozszerzeniu zakresu przepisów karnych w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii tak, by objąć nimi również te substancje. W związku z tym proponuje się uzupełnienie art. 53, 54, 55, 56, 58, 59, 62a oraz 64 ustawy o stosowne sformułowanie, że czyny zakazane, określone w tych przepisach, dotyczą nie tylko środków odurzających lub substancji psychotropowych, ale również nowych substancji psychoaktywnych lub środków zastępczych. Uchyła się jednocześnie art. 52a ustawy, przewidujący nakładanie kar pieniężnych. Dodatkowo, przewidziano rozszerzenie zakazu reklamy i promocji substancji psychotropowych lub środków odurzających również na te nowe substancje psychoaktywne lub środki zastępcze.

Zmiana przewidziana w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, polegająca na uchyleniu art. 4 ust. 1 pkt 9a, zakłada usunięcie z jej zadań kontroli przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Związane z tym jest również proponowane uchylenie art. 44c w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.

Projekt ustawy nie narusza prawa Unii Europejskiej i nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz. 24 08 2015

Data wpływu

Pan**Adam Podgórski****Zastępca Szefa Kancelarii****Sejmu RP**

Szanowny Panie Ministrze,

Krajowa Izba Diagnostów Laboratoryjnych w związku z prośbą o wyrażenie opinii odnośnie nowelizacji ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej wyraża na ten temat następujący pogląd:

- w pełni i bez uwag popiera projekt ustawy

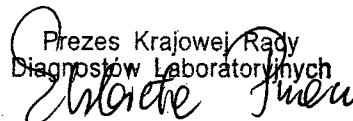
Uzasadnienie:

Dotychczasowe działania legislacyjne, polegające na „dopisywaniu” kolejnych środków zastępczych (tzw. dopalaczy) do listy narkotyków jest procesem długim a zawsze nieskutecznym, ponieważ w miejsce substancji wpisanych na listę pojawiają się nowe, często „gorsze”, eksperymentalne groźne dla zdrowia i życia. Już popularne stało się powiedzenie, że przestępcy są o krok przed legislatorami. Jednocześnie ważnym argumentem na akceptację nowych, proponowanych w nowelizacji ustawy zmianami jest fakt, że dotychczasowe postępowanie Państwowej Inspekcji Sanitarnej, pomimo ogromnego zaangażowania i wysiłku nie przynosi oczekiwanych efektów. Sprawy dystrybutorów i producentów dopalaczy prowadzone zgodnie z Kodeksem Postępowania Administracyjnego mają charakter wyłącznie administracyjny, są przewlekające się w czasie, permanentnie zaskarżane z odwołaniami „od wszystkiego”, mało efektywne jeśli chodzi o faktyczne ściąganie grzywien. Brak uprawnień i możliwości PIS w zakresie działań policyjnych, operacyjnych powoduje, że w zdecydowanej większości działania administracyjne koncentrują się jedynie na dilerach końcowych. Uważam, że walka z „dopalaczami” a de facto nowymi narkotykami, których produkcja i dystrybucją zajmują się przestępcy powinny być

1

ścigane zgodnie z Kodeksem Postępowania Karnego a nie Kodeksem Postępowania Administracyjnego. Nasilający się problem używania „nowych narkotyków” oraz związanymi z tym zatruciami, zgonami oraz dodatkową przestępczością powinien być ścigany przez służby do tego przygotowane i wyspecjalizowane, a kary powinny być adekwatne do popełnionych przestępstw. Dlatego w pełni popieram projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Z wyrazami szacunku

Prezes Krajowej Rady
Diagnostów Laboratoryjnych

Elżbieta Puacz

RZECZPOSPOLITA POLSKA

PROKURATOR GENERALNY

Warszawa, dnia 21.08. 2015 r.

PG VII G 025/277/15

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz.

Data wpływu 24.08.2015

Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa

Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze

W nawiązaniu do pisma z dnia 4 sierpnia 2015 r., GMS-WP-173-218/15, dotyczącego poselskiego *projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej*, przekazanego Prokuratorowi Generalnemu do wyrażenia opinii w trybie art. 3 ust. 1 pkt 9 *ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze* (Dz. U. z 2011 r. Nr 270, poz. 1599, z późn. zm.), uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Projekt, którego cel stanowi „*skuteczniejsze zabezpieczenie obywateli przed niebezpiecznymi dla nich substancjami*” (uzasadnienie, s. 1), przewiduje istotne zmiany prawa jako rezultat postulowanej w projekcie zasadniczej modyfikacji podejścia do problematyki środków zastępczych, o których mowa w art. 4 pkt 27 *ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii* (Dz. U. z 2012 r. poz. 124, z późn. zm.).

Proponowane zmiany zmierzają do faktycznego zrównania w porządku prawnym środków zastępczych oraz substancji określanych w projekcie jako „*nowe substancje psychoaktywne*”, ze środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, poprzez wprowadzenie odpowiedzialności karnej osób produkujących, wprowadzających do obrotu, udzielających innym osobom

oraz posiadających środki zastępcze lub „*nowe substancje psychoaktywne*”, tożsamej z odpowiedzialnością karną, jaka odnosi się do środków odurzających i substancji psychotropowych.

Realizując ten zamiar projektodawcy proponują uzupełnienie typów przestępstw określonych w rozdziale 7 *ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii*, poprzez wprowadzenie do ich opisów, każdorazowo, pojęć „*środki zastępcze*” oraz „*nowe substancje psychoaktywne*” w charakterze dodatkowych znamion przedmiotu czynności wykonawczej sprawy przestępstwa.

Uzasadnienie proponowanego rozwiązania odwołuje się do racji użytecznych związanych z podwyższeniem skuteczności zwalczania obrotu substancjami określanymi jako tzw. dopalacze. Równocześnie projektodawcy dostrzegając radykalny charakter proponowanej przez nich zmiany wyrażają pogląd, iż „*Argumenty, że „dopalacze” jako substancje o nieznanym składzie chemicznym nie spełniają wystarczającej określoności przepisów, które są konieczne w przypadku regulacji wprowadzających sankcje karne są nieprzekonujące.*” (uzasadnienie, s. 2).

Projektowane rozwiązanie nie może zostać zaakceptowane, bowiem narusza kardynalną zasadę nowożytnego prawa karnego, wymagającą – zgodnie z paremią *nullum crimen sine lege certa* – jednoznacznego określenia w ustawie zachowania zakazanego pod groźbą kary. Wyznaczenie jednoznacznej granicy oddzielającej zachowania karalne od zachowań dozwolonych ma pierwszoplanowe znaczenie zarówno dla ochrony wolności obywatelskich, jak i dla zapewnienia sądom możliwości rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności karnej osoby stojącej pod zarzutem popełnienia przestępstwa w sposób minimalizujący ryzyko niejednolitego stosowania prawa, które prowadzi do nierównego traktowania osób w podobnej sytuacji faktycznej.

Z tych powodów *ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii* w zakresie odnoszącym się do kryminalizacji bezprawnych zachowań związanych ze środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi posługuje się metodą dwustopniowego

wyznaczenia zakresu tych pojęć, stanowiących znamiona typów przestępstw określonych w rozdziale 7 tej ustawy. Definicje tych pojęć, zawarte w art. 4 pkt 24 i 25 tej ustawy, odsyłają do załączników obejmujących wykazy substancji, które w jej rozumieniu stanowią środki odurzające oraz substancje psychotropowe.

Niezależnie od faktu, iż projektodawcy przy wyznaczaniu granic karalnych zachowań proponują posłużyć się obowiązującą definicją pojęcia „środek zastępczy” zawartą w art. 4 pkt 27 *ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii*, dalece niespełniającą wymogów wynikających z zasady dostatecznej określoności typów przestępstw, podkreślić należy, że proponują również posługiwanie się w tym samym celu pojęciem „*nowa substancja psychoaktywna*”. Projekt nie przewiduje zdefiniowania tego pojęcia, zaś jego uzasadnienie pomija jakiegokolwiek rozważania na temat jego znaczenia, a także pomija zagadnienie relacji zachodzącej pomiędzy pojęciami „środek zastępczy” i „*nowa substancja psychoaktywna*”.

Niejednoznaczność proponowanego pojęcia przekreśla możliwość jego wykorzystania w przepisach o charakterze represyjnym, a równocześnie uzasadnia przypuszczenie, iż jego formuła nie stanowiła przedmiotu dostatecznie wnikliwej analizy na etapie konstruowania projektu.

Jak można przypuszczać, uwadze projektodawców umknął fakt, iż za substancje psychoaktywne mogą uchodzić składniki powszechnie dostępnych środków spożywczych, w tym tak popularnych jak kawa i herbata, zaś wskazanie, że chodzi o „*nowe*” substancje tego rodzaju, nie doprecyzowuje dostatecznie zakresu tego pojęcia, jak również nie zapewnia pozostawienia poza tym zakresem, a tym samym poza zakresem postulowanej kryminalizacji, takich substancji, w odniesieniu do których wprowadzanie jakichkolwiek prawnych restrykcji związanych z ich używaniem pozbawione byłoby zarówno kryminalnopolitycznego, jak i aksjologicznego uzasadnienia, ze względu na fakt, że ich psychoaktywne oddziaływanie, z uwagi na jego natężenie i charakter, nie może być uznane za szkodliwe.

Z powyższych przyczyn prace nad przedstawionym do zaopiniowania projektem, pomimo zasługującej na aprobatę motywacji jego twórców, która jednak nie znalazła urzeczywistnienia w postaci możliwych do zaakceptowania rozwiązań, nie powinny być kontynuowane.

Z poważaniem
A. Seremet

Andrzej Seremet

**PREZES
NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ
Maciej Hamankiewicz**

NRL/ZRP/AM/RAP-90-15-VII/707/1443/15

Warszawa, dnia 4.09.2015 r.

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz.

Data wpływu 4.09.2015

Pan
Adam Podgórski
Zastępca
Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze

W związku z pismami z dnia 4 sierpnia 2015 r., znak GMS-WP-173-218/15, z dnia 4 sierpnia 2015 r., znak GMS-WP-173-211/15 oraz z dnia 11 sierpnia 2015 r., znak GMS-WP-173-226/15, przy których zostały nadesłane poselskie projekty ustaw zmieniających ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii, przesyłam w załączeniu stanowisko Nr 5/15/VII Naczelnej Rady Lekarskiej z dnia 4 września 2015 r.

z wyrazami szacunku

PREZES
Naczelnej Rady Lekarskiej

Maciej Hamankiewicz
Maciej Hamankiewicz

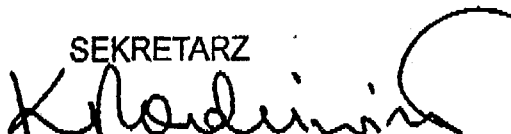
STANOWISKO NR 5/15/VII
NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ
z dnia 4 września 2015 r.

w sprawie poselskich projektów ustaw zmieniających ustawę
o przeciwdziałaniu narkomanii

Naczelna Rada Lekarska po zapoznaniu się z poselskimi projektami ustaw zmieniających ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii, przekazanych przy pismach pana Adama Podgórskiego, Zastępcy Szefa Kancelarii Sejmu z dnia 4 sierpnia 2015 r., znak GMS-WP-173-218/15, z dnia 4 sierpnia 2015 r., znak GMS-WP-173-211/15 oraz z dnia 11 sierpnia 2015 r., znak GMS-WP-173-226/15 stwierdza, że kwestia wprowadzenia zmian ustawowych dopuszczających do stosowania w lecznictwie substancji leczniczych zawierających olej konopny wymaga dogłębnej analizy, a następnie precyzyjnego i całościowego uregulowania.

Naczelna Rada Lekarska stoi na stanowisku, że stosowny projekt przepisów w tym zakresie powinien zostać opracowany przez właściwego ministra w ramach pełnego rządowego procesu legislacyjnego a nie w ramach skróconego procesu legislacyjnego, w postaci inicjatywy poselskiej. Powyższe względy są aktualne również w przypadku projektu przewidującego zmianę ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zakresie obrotu i stosowania tzw. dopalaczy. Ogromna waga społeczna problemu handlu i stosowania dopalaczy oraz skutecznej walki z tym zjawiskiem wymaga rzetelnego przygotowania analitycznego projektowanych zmian i ich skutków. Powyższe jest tym bardziej zasadne, że zaledwie 1 lipca br. w życie weszła nowelizacja przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii mająca na celu zwiększenie skuteczności walki ze zjawiskiem obrotu i stosowania dopalaczy.

SEKRETARZ

Konstanty Radziwiłł

PREZES

Maciej Hamankiewicz